

tehát ha külföldről hozatjuk, 8 koronába jön. Természetes, hogy az osztrák gyáros ezt kihasználva, ő sem adja olcsóbban, míg Szerbia, ahol a külfölddel kell versenyeznie, 6 koronával szállítja.

Áll-e ez a magyar terményekre nézve is? Tessék csak megkérdezni akármelyik gabonakereskedőt, hogy dacára a védvámoknak, amely Szerbia ellen van megállapítva, képes-e búzáját vagy árpáját *belföldön* csak egy fillérrel drágábban eladni, mint amennyit elér, ha ezen terményeket a külföldre exportálja?

A válasz e kérdésre mindenesetre az lesz, hogy nem!

Evvél akartam bebizonyítani, hogy a közös vámterületből Ausztria és csakis ez huzza a hasznot és hogy Magyarország a védvámok révén rengeteg adófizetője Ausztriának.

Az áldatlan erőszakos alkotmányellenes rendszernek talán az lesz a *legsomorubb* következménye, hogy absolutistikus uton léptették életbe a külföldi szerződéseket és ezáltal több mint 10 évre lehetetlenné teszik a gazdasági önállóságunkat és Magyarországot tovább is megteszik Ausztria gyarmatává.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, febr. 23.

A politikusok nagy része elutazott a fővárosból. Akik még itt vannak, azok minden délben a Kossuth Lajos utcában találkoznak. Ma is sokan voltak ott s változatlanság kedvéért mindenki egy távirattal a kezében jelent meg, amelyben tudatják, hogy kerületében a gyűlést — *betiltották*. És így megy az minden vonalon. Az azonban fura, hogy sokhelyütt tudomásul veszi a hatóság a bejelentést, de ilyen helyeken *katonasággal rakják meg a községeket*.

rók után, milyen esdeklőn és alázatosan kérnek elfogyasztott adagjuk után még egy keveset, de előbb könyörögve fordulnak hozzád Urunk, hogy add meg nekik mindennapi kenyerüket és látni öreget, nyomorékot, gyermeket, amidőn éhségük ki lett elégítve, dermedt tagjaik fölengednek a meleg szobában, mint csillan meg szemökben a megelégedés, a hála könnye és az élethez való ragaszkodás sugara. És mi asszonyok, kiknek egész sereg cseléd állott rendelkezésünkre otthon, igaz őszinte szeretet és részvétől áthatva szolgáltuk ki ezeket a szegény teremtetéseket, az a köny, a mi szemünkben is ott csillogott az örömtől, hogy bár pillanatra is, feledtetni tudtuk velők mérhetetlen nyomorúságukat. És ha néha fáradtan tértünk haza, amint naphosszat házról-házra járva alazsminárt könyörögtünk e szerencsétlenek számára, térdre borulva adtuk hálát neked nagy Istenünk, hogy mi vagyunk azok, kik érettek fáradhatunk. S Te jótékony álmot bocsájtál szemünkre, hogy másnap ujult erővel folytathassuk utainkat.

S az Isteni arcon diesteljes mosoly ül, szeliden int: Oh jöjj leányom ide mellém és Ti mind, kik a szegénységgel érezni tudtatok s mosolyt varázsolni szomorú arcokra, örömmre alkottalak titeket s itt van helyetek trónusomnál.

(Békekombinációk.)

Ma különben a politikusok azzal a hírrel jöttek, hogy legközelebb több 67-es politikust kihallgatásra hívnak Bécsbe. Érdekes, hogy ugyanilyen hírek érkeznek a tőzsdéről is, de semerre sem találnak meg erősítésre.

(A külföldi ut.)

Kossuth Ferenc és Apponyi Albert gróf külföldi utazását egy könyvomatos megcáfolta azzal, hogy egyelőre még nincsen tervbe véve. A két ellenzéki vezér közelebbi intenciói nem ismeretesek ugyan, de azt konstataálni lehet, hogy ez a hír honnan ered. — Akkor történt még, amikor az Andrássy által előterjesztett békepontokat a király visszautasította. Kossuth mély elkeseredéssel beszél erről néhány bizalmas párthive előtt a körben s többek között azt mondta, hogy úgy látszik, *úgy kell cselekednie, mint apja cselekedett, külföldön kell szövetséges társakat keresni*. Később a Royalban ugyanez a társaság Apponyival kibővítve együtt vacsorázott s ekkor Apponyi fölvetette azt az ötletet, hogy jó volna egy amerikai dollár-királytól néhány millió dollárt szereznii a nemzeti ellenállás erősítésére. Természetesen ez csak pillanatnyi ötlet volt, de még korántsem elfogadott terv.

(Fejérváry utazása.)

Fejérváry ma délig még nem utazott Bécsbe. Félhivatalosan azt jelentik, hogy utazása egyelőre nincs is tervbe véve.

(A beszállított adók.)

A fővárosi tanács tegnapi határozatát, amely a takarékpénztári betétek visszavételéről szól, ma hajtották végre. 5.241,132 korona önként befizetett adót szállítottak be az állampénztárba.

(A pártkörök.)

A pártkörök jóformán be sem várják a küszöbön álló felosztásokat, hanem egymásután felszámolnak. A *néppárt* a szősoros értelmében megcsinálta a dolgot, mert levétette a tábláját és ezertul Molnár János magánlakása lesz a párt tagjainak találkozó helye. A többi klub fennáll ugyan, de nagyon kevés bennük az ember. A *szabad-élvüpart* tegnap intézkedett az ezután következő időkre. Az intéző bizottság Budapesten 1-kó tagjaiból szűkebb bizottságot alakítottak, melynek az lesz a feladata, hogy a most beálló nagy periódusban minden felmerülő kérdésben a párt hiveivel fentartsa az érintkezést és elintézza a pártügyeket.

(Apponyi látogatásai.)

Apponyi Albert gróf ma meglátogatta Kossuthot, akivel hosszasan tanácskozott a politikai helyzetről és a függetlenségi párt jövő feladatairól.

(Elkobzások.)

Az ujjonnan fölállított ügyészi osztály, úgy látszik, teljesen hivatása magaslatán áll. Tegnapelőtt nyolc lapot koboztatott el ki rálysértés és lázítás miatt s ma a *Pesti Hirlap* „A négyszáz év” című vezércikkéből olvasott ki a király személyére sértő tendenciát. Az ügyészség indítványára a soros vizsgálóbíró elrendelte a lap lefoglalását. A vizsgálóbíró végzésének a rendőrség emberei kora hajnalban eleget tettek. Lefoglalták a nyomdá-

ban és kiadóhivatalban talált összes lappeldányokat és elkobozták a nyomáshoz szükséges lemezeket is.

(Tüntetések Kolozsváron és Pécsen.)

Kolozsvárról jelentik: Csáky Zsigmond gróf kormánybiztos ellen nagy tüntetést rendeztek. A kormánybiztos ma délelőtt látogatást tett az igazságügyi palotában, a pénzügyigazgatónál és a postaigazgatónál. Látogatásairól hazafelé tartva lakására, az utcán összeverődött tömeg megabcugolta, *kővel és záptojással megdobálta, miközben egy záptojás fején találta a gróft*. A csakhamar kivonult huszárság szétverte a tüntetőket, akik közül többeket letartóztattak. A tüntetések délután megismétlődtek. Nagy számmal összegyűlt tömeg a kormánybiztos lakása elé vonult és ott tüntetett. *Kövekkel megdobálta a rendőrséget*. A kivényelt huszárság ismét szétverte a tüntetőket.

A városban izgatott a hangulat.

Pécsről táviratozzák: *A ma este megérkezett kormánybiztos ellen az állomásonál összegyűlt tömeg nagy tüntetést rendezett*. A tüntetőket a katonaság szétverte, számos letartóztatás történt.

(A népgyűlések betiltása.)

A mai napon az ország területén 7 helyen betiltották a vasárnapra tervezett népgyűléseket.

Dr. Vaday kormánybiztos.

A közrend fenntartásáért.

Nem lesznek népgyűlések.

(Saját tudósítónktól.)

— febr. 23.

Amiről hetek óta beszélnek és amire napok óta ezerféle nevet és egyéniséget hoztak kombinációba, — ma bizonyossá lett: Dr. Vaday László id. főkapitányt Debrecen város kormánybiztosául rendelte ki Kristóffy.

Vaday megbízása, amelyet egész terjedelmében alább közlünk, — a szorosán vett rend és közbiztonság fenntartásának határán túl nem terjed. Nem öleli fel ennél fogva azt a jogkört, amely a közigazgatási autonoma felfüggesztését erőszakolja ki. — Vagyis nem teljhatalom.

Miért volt tehát szükséges Debrecenbe kormánybiztost kirendelni, amidőn nyilvánvaló, hogy ezt az állapotot Kristóffy is csak provisorikusnak tekinti addig, amig megyefőnök vagy királyi biztos fogja méltóan képviselni az abszolút kormányzatot?

A feleletet erre a kérdésre meg lehet találni azon kormány kijelentésben, amely a harc zsinórmértékéül szegte oda a *komláció* mellé a *tervezett népgyűlések betiltását*.

A kormánybiztosi hatalom a közrend és közbiztonság örve alatt minden politikai természetű gyülekezést megakadályozhat.

Rendelkezésre állván a katonai és csendőri karhatalom, egyszerűen szuronyt és puskát szegezhet a polgárságnak, ha az népgyűlést akar tartani.

Az id. főkapitánynak ilyen jogköre nincsen. Respektálnia kell a törvényt és ha politikai népgyűlésekről terjesztenek elébe hivatalos bejelentést, nincs joga azt tudomásul nem venni, karhatalommal pedig csak akkor avatkozhat be, ha nyílt zavargás üt ki.

Ellenben a kormánybiztos — a Kristóffy-féle álamérdek helyi kis-istene, — csendőrszuronnal és katonai kirendeltséggel a népgyűlés megkezdése előtt szétkergetheti a polgárokat és kénye-kedve szerint rendezhet vérfürdőt akkor is, amidőn azt nem indokolja semmi.

Vaday kormánybiztosi kirendelésének ez a magyarázata.

Csak egyet nem értünk. Kristóffy vérben forgó szemei előtt mióta lebegnek irányadóul azok a foszlányok, amelyeket törvénykönyvünkben kitéptek? Hol van az megírva, hogy a Kristóffy kreaturáknak, mint id. főkapitányoknak, muszáj respektálni a törvény betűit? Ha a gazda erőszakos és nem vesz figyelembe semmit, miért legyen jobb — a sáfárja?

Érthetetlen.

A kormánybiztosi kirendelés pedig naiv porintás azok szemébe, akik még hisznek a kivételes intézkedések jogosultságának sulyában. Ugy, ahogy azt a közjog elismeri...

Az újdonsült debreceni kormánybiztoságról ekként számolnak be tudósítónk:

Vaday előtérben.

Dr. Vaday László id. főkapitánynak gyakori fővárosi utja feltűnő volt mindazok előtt, akik a mostani politikai viszonyok között minden jelentéktelen eseménynél háttérrel látnak és magyarázatot keresnek.

Vaday ezen kirándulásait a jóhiszeműek a debreceni rendőrség államosításával hozták összefüggésbe. Az id. főkapitány csak mosolygott a bajusza alatt, amidőn erről megkérdezték, de a világot sem cáfolt.

Már ekkor tudomása volt arról, hogy Kristóffy kirendeli kormánybiztosnak.

A kirendelés.

Tegnap újra Budapesten volt Vaday, miután a belügyminiszter telefonon felrendelte magához. Kristóffy kijelentette neki, hogy Debrecen sz. kir. város kormánybiztosává rendelte ki és kezébe nyomta azt a hivatalos irást, amelyben a kirendelésről Debrecen város közönségét értesíti.

Dr. Vaday a tegnap esti gyorsvonattal visszaérkezett Debrecenbe. Kormánybiztosi minőségéről mélységesen hallgatott, csak ma délelőtt hozta nyilvánosságra, miután már a kirendelést tartalmazó „leiratot“ a városházán szabályszerűen beiktattatta.

Ez az újabb muzeumi „ereklye“ a következőképpen szól:

A szab. kir. város közönségének
Debrecen.

Magyar királyi Belügyminiszter.

1494. Eln. szám.

Dr. Vaday László Debrecen városi helyettes rendőrfőkapitányt Debrecen szab. kir. város területére nézve, a közrend és közbiztonság fenntartásának biztosítása érdekében szükséges mindennemű intéz-

kedés megtételével kormánybiztosi minőségben megbízam s felhatalmaztam, hogy szükség esetén — karhatalmat vehessen igénybe s a felett rendelkezék.

Erről a szab. kir. város közönségét tudomás és mihez tartás végett értesítem.

Budapest, 1906. évi február hó 20.

Kristóffy, s. k.

A kirendelés híre nagyobb emociót csak addig keltett, amíg a kormánybiztosi jogkör nyilvánvalóvá nem lett.

A belügyminiszteri értesítés ugyanis sejteti, hogy Vaday megbízatása ideiglenes s csak addig az ideig szól, amíg sikerül valami uri proletárt fogni a királyi biztosságra, vagy a megyefőnökségre.

A kormánybiztosság ideiglenességét egyébként Vaday azon nyilatkozata igazolja legjobban, amelyet ma délután tett tudósítónk előtt.

Beszélgetés a kormánybiztossal.

Tudósítónk a kormánybiztosi kirendelés nyilvánosságra jutása után nyomban felkereste Dr. Vaday Lászlót.

A kormánybiztos a főkapitányi hivatalban éppen aláírásokat látott al.

Megszokott, szivélyes modorával a következő felvilágosításokat adta arról a szerepről, amelylyel Kristóffy „megtiszta“:

— A belügyminiszter e hó 20-án kelt, s a város közönségéhez intézett leirata szerint kormánybiztosnak rendelt ki. A kirendelés azért vált szükségessé, hogy illetékesen a közrend és közbiztonság fenntartásának érdekében mindent megtegyek, amit belátásom szerint szükségesnek látok. Szabadon rendelkezem a karhatalommal, s a kiegészített debreceni csendőrséggel. Természetesen ezzel a jogommal csak akkor fogok élni, ha sulyos természetű zavargások azt egyenesen kötelességemmé teszik.

— Kormánybiztos ur jogköre érint-e valamelyest a város autonómiáját? kérdezte tudósítónk.

— Nekem a város autonómiájához semmi közöm. Kirendeléseim éppen olyan, mint Boda Dr.-é volt. Amiképpen ő nem avatkozott a város ügyeibe, épp úgy nem szándékszem én sem, miután semmiféle jogom nincs hozzá.

— Hajdumegye területére is szól a kirendelés? volt a további kérdés.

— Nem. Kizárólag a város területére.

— Kormánybiztos ur lesz majd a teljes hatalmu királyi biztos?

— A kérdés nagyon pikáns, de nem szolgálhatok hozzá a kaviárral, hogy megerősítem. A belügyminisztert akkor, a midőn kormánybiztosnak kirendelt, tisztán az a szempont vezette, hogy Debrecen város területén eleje vétessék mindenféle zavargásnak addig is, amíg főispán, vagy királyi biztos nevezetik ki.

— A főkapitányságot is vezetni fogja azért kormánybiztos ur?

— Miért ne? Hisz a két minőség tulajdonképpen fedi egymást. Ugy tessék értelmezni az én kormánybiztosságomat, hogy az tulajdonképpen önálló, szabad rendelkezési jogkörrel felruházott közbiztonsági hivatal. Mindazt, amit szükségesnek látok, — megteszem anélkül, hogy arra bárkitől is előzőleg felhatalmazást kérnék.

— Ezek szerint tehát kormánybiztos ur nem fogja engedélyezni a népgyűlések megtartását?

— Politikai népgyűléseket, amelyek az amugy is izgatott kedélyek lángalobbanásával zavargásokká fajulhatnak, — semmiesetre sem! Hisz egész megbízatásom tulajdonképpen ezt öleli fel.

— Van tudomása kormánybiztos urnak a kinevezendő királyi biztos személyéről?

— Most, hogy fennjártam a belügyminiszteriumban, — magam is érdeklődtem eziránt. Ott azonban teljes tájékozatlanság uralkodik ebben a tekintetben. Beletelik még 10—15 nap, amíg erre nézve bizonyosat lehet tudni. Addig hordani fogom én az igát és ha ki lesz nevezve a főispán vagy királyi biztos, — bucsut mondok Debrecennek. — Örömet. Bár az önök városa nagyon kellemes hely, a mostani viszonyok között nem alkalmas arra, hogy az ember állandó tartózkodásra vágyjon benne.

Ezzel a beszélgetés véget ért.

A mai nőnevelés alap hibái.

— Irta: Dr. Matolcsy László.

(II.) S itt nyer magyarázatot a tegnapi cikk író ezen állítása: „a leányok pedig karongva sétálnak előadás után megbittjeikkel, a kirakatok tükrében nézegetik magukat, hogy melyiknek van nagyobb, szebb kalapja.“ A tanár vagy tanítónő itt nem tehet semmit. Kénytelen megelégedni azzal, hogy a tanári szobában megbeszéli, hogy ez vagy az a leány többet sétál például a színház körül a mint kellene, vagy a piacon, de nem tehet semmit, nem a szülőhízára való tekintettel. Mert a szülői háznál tudniok kell, mikor van kezdete és vége az iskolának, s ha a leány előbb jön és később megy haza, azt a szülőnek kellene számon kérni a leánytól. — De már volt nekem is részem abban, midőn egyik növendékemet figyelmeztettem, hogy iskolás leánynak nem illik magát oly gyakran kisérgettetni, a felelet az volt, hogy otthon tudják s megengedték. S tényleg tudták és megengedték. A szülőház nélkül itt az iskola tehetetlen. Kérje számon a szülő a növendéktől, ám a tanártól is a leány utcai magaviseletét, a feleletet megnyeri, a helyzetet megjavíthatja.

De nem csak ez a nevelési hiba a leány gyermekek megejtője, hanem egy igazán félszeg és némi tekintetben barbár felfogás is, az t. i., hogy minden mama, még fel sem cseperedett a leánya, még babával kellene játszania, már parthiet keres neki. A 12—13 éves leány tánciskolába megy, az itt ugra-bugráló diákokcskák között, az éles szemű mama már látja a jövődöbéli alkalmas vót és meghívja özonnára, megengedi, hogy tánciskolán kívül is találkozzanak a fiatalok. Természetes a fiúból parthie nem lesz, mert a 6. vagy 7. osztályon megbukik. Akkorra kerül egy újabb s jobb parthie. A leányka kikerül a felsőbb leányiskolából, — haj, de le is rázza az iskola porát, szerencse, hogy még festeni, zongorázni, na meg még németül is tanul és . . . piros kötésű könyveket olvas — zsurokra jár. Itt már igazán parthiera talál. Már nem is gólya, másod, sőt tán harmad éves jogász, a szerényebbeknél teologus. Ez már ebédre is hivatalos. Ha tud zongorázni, négy kézre játszanak a jövődöbélivel, ha hegedülni tud hegedün kíséri s ha nem tud úgy énekel, avagy füttyöl (ma már ez is divat) hozzá. S a parthie, ha jól beebédelt s vacsorált legtöbbször összemegy. Na igen, mert a kolloquimok nem sikerültek, s a jogász elmegy Kolozsvárra, a teologus kimegy káplániára, ott az egyetemi tanár, itt a principális leánya elfelejteti velők az igazit, a régít, mert az esetleg szigorlatot, emez pedig ekléziát hozhat. Ezen idő alatt — ha baj nem történt — felcseperedett az eladó a bálteremig, itt a parthie már törvényszéki aljegyző — még csak lesz —; fess huszár hadnagy, bankhivatalnok, vagy ügyvédjelölt, s más e féle. Ezek biztos parthiek.

Vacsorára is hivatalosak, szabad a színházban felnézniök a páholyba, s magokat ott felejtetniök; a bálókban a második négyesnél ott sétálhatnak az ideál mellett s a szupé csárdás az övék, a „hogy volt”-tól kezdve végig; övék az esetleges vőfélyi szerep és végre, a leány szerencsésen férjhez megy — egy negyedikhez. Ez a férj vadászat, ez őli meg a leányok lelkét, ez teszi önhibtá a férfiakat. A leány öntudatlanul is beleéli magát, hogy őt az isten arra teremtette, hogy minél előbb jó parthoz férjhez menjen, az ifju büszkén hangoztatja a másik társaságban, őt itt és itt ennyire meg ennyire fogták, de persze ő csak mulatott, mert neki eszéágában sincs házasság.

Nem, ilyen felfogás mellett nem lehet önérzetes feleséget nevelni. Tudja meg az a leány az értékét annak, a mit a családba visz, de érezze is azt, hogy a férjben a családfelelősséget nyerte.

Tanuljon meg már otthon hasznos tagja lenni a családnak s vigyen oda oly erős öntudatot, hogy ő is valaki, nem csak parthie halászleány, a ki szerencsésének tarthatja azt, hogy előbb ment férjhez, mint esetleg a nényje. De meg legyen neki valami hivatása. Ha más nem, legyen feleség, a szó szoros és nemes értelmében fele segítség a férfinak. Erre kellene nevelni a leányokat, s a férjhez menés is könnyebb lenne, mert a férfiak inkább elvesznek egy művelt s háziasszonyt, mint egy ügyesen férjhez menni akaró divatbábot, a ki csak igényeit tudja érvényesíteni a családban.

De meg tanuljon az a leány. Én ép azt csodálom, hogy akkor, midőn itt helyben két tanítónőképző is van, oly kevés azokban a helybéli intelligensabb körök leánya. Miért. Hisz bárkire eljöhettek a nem szeretem napok s akkor a rokonok alamizsnája helyett, sokkal édesebb az emelt fővel megkeresett kenyér. Volt már nekem több olyan asszony tanítványom, a ki boldogan, sőt gazdagon ment férjhez s évek múltán, két három gyermekkel karján, tőlem a fiatal kezdőől, hozzá ifjutól kért elnézést és segítséget, hogy a diplomát megszerzhesse. Ezen kívül, nem szélesebb látókörre van azon családanyáknak, a ki a gyermek nevelés elemeivel tisztában van; hátrányára van az a nőnek, ha tudja az oktatás módjait? s ha oly helyzetbe kerül, hogy a maga gyermekeit nevelheti, nem kell a sőtétben tapogatóznia, hanem bátran elindulhat az ismert ösvényen s oly felfogással nevelheti a gyermekeit, a mely homlok egyenest ellenkezik a most vázoltam mai neveléssel? Pedig, hogy a rajzoltam kép talál, beszélgetéseim közben nem egyszer volt alkalmam tapasztalni.

Ha tehát küzdeni akarunk a keservek és boldogtalanság ellen, minden anyának be kell látnia, hogy azt csak úgy teheti meg eredményesen: ha gyermekét realisabban neveli, az iskolával keresi az összeköttetést s leányának a mai kor színvonalán álló pedagógiai nevelést igyekszik adni.

(Vége.)

Katonaság Hajdumegyében.

Riasztó, vészes hírek.

Külömben minden csendes.

(Saját tudósítónktól.)

— febr. 23.

Az abszolút kormányzat első napján a koalizált pártok azt határozták, hogy a volt képviselők kerületükben népgyűlés keretében fognak beszámolni a politikai helyzetről és illetéknépen a további küzdelmek súlypontját kihelyezik az egyes megyékbe.

Ez a terv rögtön nyilvánosságra került s az abszolutisztikus kormány meggátolására az egyes kerületek szék-helyére katonaságot rendelt.

Debrecenből a 39-ik gyalogezred bakait Nádudvarra, Hajdusoboszlóra és Hajduböszörménybe vezényelték ki s ma kellett volna menni két század gyalogságnak Hajdunánásra is.

A katonaság kirendeléséről hivatalos uton tudomást vett Veszprémi Zoltán alispánhelyettes, s az izgalom fokozását meggátolandó — táviratban kérte ma Kristóffytól a karhatalom visszarendelését annál is inkább, miután Bösörményben, Szoboszlón és Nádudvaron elállottak attól, hogy népgyűlést tartsanak. A belügyminiszter ennek folytán ugyancsak táviratban utasította Nagy Győző tábornokot, hogy a katonaságot azonnal rendelje vissza.

Amint minket értesítenek az egyes hajdumegyei választókerületekben két nap óta egy csendőrnagy igyekszik lebeszélni a polgárságot a népgyűlés tartásáról azzal az érveléssel, hogy ugyanis megakadályozzák. A csendőrnagy azt a 60 csendőrt, akik tegnap jöttek Debrecenbe, — a választókerületek székhelyén arányosan beosztotta az ottani csendőrszárnyak megerősítésére.

A megyében egyébként a hangulat nagyon csendes.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

(Honvágy.)

— február 23.

Idegen országba, idegen ég alá,
Hányatott lelkemet a remény elcsalá,
Idegen országban, idegen ég alatt,
Bánatom terhe nő, könnyen árja dagad.

Idegen országból küldöm feléd dalom
Rég nem látott vidék! kedves bérc, völgy,
halom,
Üdvözöl a lelkem, puszták rónatája!
Játszó délibábok tündérszép hazája!

Szivem fáj, mióta távol vagyok tőled,
Idegen országban, idegen az élet.
Nincs, ki könnyem értse, ha sorsod fájlalom,
Idegen országban kettős a fájdalom.

Pedig te vagy itt is álmaim tanyája,
Kedves szülőföldem . . . magyarok hazája!
Álmaimban is csak rólad zeng énekem
Oh bár lenne az élet, örök élj nekem.

Hazám drága földje! ha Isten úgy szeret,
Látni foglak viszont . . . nem soká, úgy
lehet . . .

Vissza sir a lelkem, mert, honn más a világ,
Kedvesebb a tövis, mint itt künn a virág.

Bihari Sándor.

Az ujdondász.

— febr. 23.

A legfürgébb, legelevenebb emberkék egyike az ujdondász.

Kinézése mindenféle lehet, néha a legelképzelhetlenebb.

Jön, megy, kutat, korcsmából, kávéházból ki és be szaladgál.

Természetes, hogy nappal alszik, ekkor őt a világon semmi nem érdekli.

Őrült képzelő tehetséggel van megáldva, képes egy szunyogot vizilóvá fel-fújni.

De ezt nem a maga hasznáért teszi, hanem, mert lapja ez általa érdekesebb lesz

s az olvasó közönség az ilyen csiklandós dolgok után kapva kapkod.

Hol magában, hol kollégáival botorkál az ujdondász, köztük szoros a barátság, mert ha hír akad, mit egyik megtud, a másiknak is ad belőle s így sokszor ugyanaz a hír, de más szavakkal elmondva, egyszerre minden lapban megjelen.

A mit az ujdondász a közönségnek feltalál, az szent és igaz, az mind megtörtént dolog, az utolsó szóig igaz, mert az ujdondász soha sem hazudik.

Az ujdondász megesküszik hireinek valóságára, veri a mellét, mert ő tetőtől talpig becsületos és gavallér.

Tehát senkise kételkedjék abban, a mit ő a lapjában állít.

Ha egy rendőr elfog egy csirkefogót, úgy már szunyogdót említ; ha két részeg ember marakodik, kaszabolásról, vértenger-ről ír.

Jóllehet miudezt nem is látta, de ez mind nem baj, mert irva már meg van, mely után édesen alussza ki a fáradalmakat.

A vidéken azt hiszik, hogy a fővárosban már a forradalom is kiütött s mindez csak vakmerő kohlomány.

Az ujdondász egy különös faj, melye születni kell.

Az ujdondász az, a ki mindenkit le néz, csak ő tud mindent s mindig csak neki van igaz.

— a—b.

— Felmentés. A városi tanács, mint értesülünk, felmentő határozatot hozott dr. Ferenczy Gyula jogakadémiai igazgató és Jánosi Zoltán ref. lelkész kihágási ügyében. A rendőrség annak idején tudvalevőleg 100—100 korona pénzbírságra ítélte őket engedély nélküli gyűlés tartásáért. Most a tanács felmentette őket, ellenben a tüntető séta rendezőinek, Török István és társainak büntetését (50—50 és 25—25 koronára ítélte őket a rendőrség) helyben hagyta. A felmentő ítéletet már kézbesíték is. A szociálisták a belügynökhöz fognak fellebbezni és erősen reménykednek, hogy Kristófy elvtárs felmenti őket.

— Az alkotmányvédők. A városi alkotmányvédő bizottsága ma délután ismét ülést tartott. Az ülésen valószínűleg Vadaynak kormánybiztosi kirendeléséről volt szó és az ezzel kapcsolatos intézkedésekről. Valószínűleg azért, mert kommunikét ezuttal sem adott ki a bizottság.

Vajjon mikor fog már véget érni a komédia, amelyet azok a derék, jó urak csinálnak naponta odafenn, a városházán? A vagy talán a tisztviselők kártalanítására új módokon törnek a fejüket? Hiába való. A kapanyél is elsül néha, de ez ritka kivétel.

— Az Iparos Ifjúság Önképző Egyesülete táncestéje holnapután, azaz vasárnap este lesz megtartva a Bika disztermében. A rendezőség igazán fáradtságot nem ismerő buzgalommal dolgozott e bál sikere érdekében, ami — az előjelekből ítélve — nem is marad eredmény nélkül, mert bizonyára szép és szépszámú leánysereg fogja megtölteni a Bika disztermét. Jó táncosokat a rendező egyesület tagjai és a nagyszámú vendégfiatalok szolgáltatja. A hölgyek igen csinos táncrendet kapnak. Szóval minden jel arra mutat, hogy az ifjúság ez ideig bálja egy fényes és minden tekintetben jó sikerű bál lesz.

— Nyugdíjba menő tanácsnokok. Király Gyula, Szabó Kálmán, és Csóka Samu tanácsnokok, — mindhárman a városi tanácsnak nagy munkásságu, rokonszenves tagjai, nyugdíjaztatásuk iránt folyamodtak. A kérvényekben megrongált egészségi állapo-

tukra hivatkoznak, de a tulajdonképeni indok az, — amint ma egyik visszavonuló tanácsnoktól hallottuk, — hogy semmi kedvük sincs meghurcoltatni magukat pusztán csak azért, hogy néhányan a hazafiság napfényében süt-kérezzenek. — Ezek alatt valószínűleg az alkotmányvédőket érthette.

— **Rákosi Viktor beszámolója.** A hajdunánási kerület népszerű képviselője, Rákosi Viktor, vasárnap tartja beszámoló beszédét népgyűlés keretében. Reggel a református templomban istentisztelet lesz, azután gyászlobogók alatt vonulnak a Kossuth-szoborhoz, hol a népgyűlés lesz. A népgyűlést az esetleges betiltás dacára is megtartják.

— **Thaly és Bakonyi Debrecenben.** A függetlenségi-párt elnökéhez ma távirat érkezett Budapestről. Thaly Kálmán és Dr. Bakonyi Samu képviselők jelezték, hogy holnap valamelyik gyorsvonattal választóik körébe érkeznek. Az illusztris, volt honatyák megjelennek este a függetlenségi kör bálján, s bizonyára módot találnak arra is, hogy a politikai helyzetről beszámoló-szerűen nyilatkozzanak. Ha azonban Vaday kormánybiztos nem engedi meg a bál megtartását, — amelynél lehetetlenebb dolgok is lehetővé válnak mostanság, — akkor természetesen a politikai nyilatkozatok alkalmasabb időre halasztódnak.

— **A vigestély,** mely hétfőn s kedden délután tartatik meg a „Bika szálloda“ dísztermében rendkívül érdekesnek ígérkezik. Bűvészet, tánc, vígjelölvasás, Kuplák, tréfás szavallatok fogják felváltani egymást az estén, mely méltó lesz az első e nemű estéhez. Mind a két est programja teljesen egy. A végleges műsort a holnap számuokban közölik, most csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy a ki előjegyzett jegyeit legkésőbb vasárnap délig ki nem váltja, annak jegye más jelentkezőnek fog eladni. Ajánlatos tehát a jegyeket mielőbb kiváltani, miután az igényt tartók száma óriási.

— **A Debr. Kereskedelmi Csarnok** holnap szombati művészestélyének illusztris vendége Szamossi Elza az esti gyorsvonattal érkezik; a kiváló művésznőt a vonatnál az elnökség fogadja. — Szamosy Elza, kinek énekszámait Lichtenberg Emil a m. kir. Operaház karmestere kíséri, a legújabb műsorral vesz részt az estélyen, — a kiváló művésznőn kívül a vigalmi bizottságnak sikerült a közreműködésre megnyerni Jeszenszkyne Csáder Irént a debreceni színház tagját és Darvas Alice urleányt. — Az estélyen Rácz Károly és fia zenekara játszik.

— **Ujabb felhívás.** A ló és szekér összeírás a tüzoltó laktanyában folyamaiba van, miután pedig az összeírás csak e hó végéig tart, újból felhívja a városi tanács az érdekelt közönséget, miszerint a bejelentéseket mielőbb teljesítsék hogy az utolsó napokon torlódás elő ne forduljon. — Hivatalos órák délelőtt 8—12-ig. A városi tanács.

— **Hajduk drágasági pótléka.** A novemberi közgyűlés a napidíjasoknak és hajduknak fél évi időtartamra havi 10—10 korona drágasági pótlékot szavazott meg. A közgyűlés ezen határozatát annak idején felterjesztették a belügyminiszterhez, akinek jóváhagyó rendelete ma érkezett le a tanácshoz. Roncsik Lajos főszámvevő ma már összeállította a névjegyzéket, s a derék napidíjasok és hajduk a nehezen várt pótlékot holnap fel is vehetik a házipénztárnál.

— **Lopás.** Az elmúlt éjjel tolvajok jártak Jámor Lajosné Morgó utca 13. sz. alatti lakos házában, akik mialatt a ház népe mélyen aludt lefeszítették az istálló závarját és behatolva oda 2 tyukot és egy zsák korpát eltitántak. Az ismeretlen tetteseket a rendőrség kutatja.

— **Szerencsétlenség a nagyerdőn.** Csak a napokban történt, hogy a Kossuth-utcai temetőben fairtás közben végzetes kimenetelű baleset ért egy szegény munkás embert, akit súlyos sérülésével most a kórházban ápolnak. Ma ugyanolyan szerencsétlenségnek volt színhelye a nagyerdő. Tóth János józsa napszámos több társával kiásott fák döntögetését végezte. Munka közben megteledezett a kellő óvatosságról s egy kidöntött fa leütötte, aminek következtében a szegény ember igen súlyos zuzódásokat szenvedett és elhört a jobb lábszárcsontja. Veszedelemes sérülésével beszállították a kórházba.

— **Csalás kávéval.** Az utóbbi napokban több feijelentés érkezett a rendőrséghez egy ismeretlen egyéniség ellen, aki fűszerárakban utazik és sorra járva a kereskedőket, kávéval, cukorral kisebb nagyobb csalásokat követ el. Ez a jeles alak, — akire felhívjuk kereskedőink figyelmét — a napokban beállított Rossn Anna Bethien utcai szatócs üzletébe, hol különféle árucikkeket, de különösen kávékat kínált megvételre feltűnően olcsó áron. Az üzlettulajdonos vett is tőle 32 kilót 52 koronáért s a pénzt, minthogy az álvígé, a kávé mindjárt szállította gyanulani ki is fizette. Az árut nem is igen vizsgálta, úgy ahogy megkapta zsákostól féltette. Tegnap aztán, mikor a zsákban vélt kávéból eladni akart, kellemetlen meglepetés érte. Ugyanis a zsákban morzsolt kukoricát talált, melynek csak a felülete volt megtévesztésül vékonyan behintve finom mokka kávéval. A becsapott boltosné az esetet ma bejelentette a rendőrségnek, mely most erőlyesen nyomozza a tettet.

— **Szerencsétlenül járt tanítónő.** Sajnálatos baleset érte ma délután a Svetits intézet egyik tanítónőjét Lichtstein Irmát. A fiatal hölgy a délutánt otthon töltte lakásán, erősen behűtetett a szobájába, ahol a kályha mellé telepedve olvasgatott, miközben a nagy melegtől egyszerre elkabult és eszméletét veszítve leesett a székről, oly szerencsétlenül, hogy balarca, füle és keze az izzó kályhához ütődött, és nagyon súlyos égési sebeket szenvedett. A szerencsétlenül járt tanítónőt beszállították a kórházba, ahol a sebészeti osztály jeles, fiatal orvosa dr. Witchen gyógykezeli és igen gondos ápolásban részesítik.

— **x LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfaluassy ház Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kiakatban.

— **x Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Izzó hajszesz. Két-három heti használat után a legerősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárában, Piac-utcán.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

Rovások.

Egy-egy olyan gondolat is bebotlik néha az agyba, aminek bajos volna helyet szorítani csak úgy egyszerűen a hasárok között. De ha külön helyet követel magának a napirend és a vizállás — miért ne lehetne külön rovatban foglalkozni azokkal a tisztelt urakkal is, akik az alkotmány védelmének jellegéje alatt állandó kapcsolatot képeznek most koalíció és helyi társadalom között?

Ugyan, ugyan, mondja erre az elfogu-

latlan kritika — hisz azok a derék, jó urak még annyi szolgálatot sem tesznek a köznek, mint a fentemlített két lapmoly — a napirend és a vizállás!

Ez igaz, — felelem rá én — de mert véletlenül a város közönségének bizalmából játszanak ők most alkotmányosdit — foglalokozni kell velük már csak azért is, hogy a társadalom — itt ebben a szűkebb hazában — világosan lásson és elfogulatlanul ítélhessen.

Mindakét követelmény teljesedése szerfölött meg van nehezítve . . . Az alkotmányvédők ideális sötétséget terjesztenek maguk körül, holott bizonyos, hogy az igazság isten-asszonyának — Legalább Goethe óta, — elsősorban világosságra van szüksége.

Miért e nagy sötétség, tisztelt urak? Azért talán, hogy a törvénytelen kormány ne hiúsítsa meg a tüzről pattant tervezeteket? Nem valószínű, hogy megtenné. — Avagy talán azt akarják, hogy Arad város ragyogó példája minél diszesebb köntösben jelenjen meg Debrecen, a hazafiság ősfészke előtt?

Igazság, meg kell mondanom Önöknek, hogy Aradon az alkotmányvédő bizottság tagjai csupa lelkes hazafiak — az első szóra 100.000 koronát raktak össze a tisztviselők kártalanítására. Nem ülészték husszor, nem tanácskoztak órákig, de eszelekedtek, — mint hazafiak, mint elvállalt tisztségük komolyságát mélyen érző embertársai azoknak a jó hazafi, de rendszerint kenyérért dolgozó tisztviselőknek.

Tisztelt alkotmányvédő urak! A szembeállítás annyira megdöbbentő, hogy bővebb kommentárt felesleges hozzáfűzni.

Tehát újra kezdődik a komédia. Annyi változtatással, hogy nem Boda, hanem Vaday. Nem mondhatnók, hogy valami nagyon örülünk neki. Ámbátor nincs okunk a nehezítésre sem.

Ezek a kormánybiztosok tulajdonképen csupa szeretetreméltóság, csupa előzékenység. A kormánybiztosi címen és rangon kívül megelégszenek egy szerény, polgármesteri menüvel is.

Hogy ehhez a menühöz kaviár gyanánt alkalomadtán polgárvérrel is szívesen szolgálják, — de — hogy is hinné el róluk Kovács József polgármester ur!

Álom é, vagy való? Kérdezik önmaguktól azok az ambiciózus urak, akik előszartettel pályáznak városi tisztségre. Három tanácsosi állás üresedik meg . . . Gyönyörnek is sok lesz, ha tényleg megvalósul. Megindul a korteskedés. — A nemzeti ellenállással pedig nem fog törődni a kutya sem.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Szombat, febr. 24.: „Gül baba.“ Operett. Ujdonság. (A.)
Vasárnap, febr. 25. d. u.: „Aranyvirág“ operett. Este: „Gülbaba.“, bérletszünet.
Hétfő, febr. 26.: „Loute.“ vígjáték. (B.)
Kedd, febr. 27.: „Gül baba.“ Operett. (C.)
Szerda, febr. 28.: „Ember tragédiája.“ Dráma. (A.)
Csütörtök, márc. 1.: „Baccarat.“ Színmű. Ujdonság (Bérletszünet.)
Péntek, március 2.: „Gül baba.“ Operette. (B.)

Szombat, márc. 3.: „Hunyadi László.“
Opera. (C)

Vasárnap, márc. 4. d. u.: „Csöppség.“
Vigjáték. (Bérletszűnet.)

Este: „Forgószél kisasszony.“ Énekes
bohózat. Ujdonság. (Bérletszűnet.)

Gül baba meséje.

A holnap, szombat estén előadandó operett meséjét, a színháztól nyert szövegezésben, itt közöljük:

Első felvonás. Gábor lantos diák hűséges kísérőjével: Mujkó cigánnyal kötélhárcsón át belopódzik a Gül Baba mecsetjének udvarára, hogy a szentéletű agg szép leánnyal: Leilával találkozhassék és be vallhassa neki, hogy titkon régen imádja. Gül Baba híres és szent rózsátőinek egyikét megosztja disztől: le tép egy vér vörös rózsát, hogy azzal Leilának kedveskedjen. A rózsátő másik rózsáját Mujkó tépi le, Gábort a cigánnyal együtt elfogják és Ali budai basa — aki az imént kérte feleségül Leilát — tudtára adja a rózsátolvajoknak, hogy bűnükért halállal lakolnak. Ki volt hirdetve, hogy a ki Gül Baba rózsáiból, melyek Allahnak oly kedvesek, csak egyet is le tép, a halál fia. Gábor diák kivégeztetése előtt csak azt az egy kegyet kéri, hogy alkonyatig ott időzhessen Gül Baba híres rózsakertjében, Leila közelében. — Mujkó hegedűjének hangjai mellett vonul be Gábor diák a rózsák kertjébe.

Második felvonás. Gül baba három hölgyei, Zuefikár, a főnuch, de maga Gül baba is, úgy megszerették a magyar diákot, hogy mire le száll az alkony, mind kegyelmet könyörögnek számára Ali basától. De Ali, aki sejtí, hogy Leila szereti a diákot, csak úgy hajlandó kegyelmet adni, ha Leila hozzá megy feleségül. A szerelmes leány Gábor életéért erre az áldozatra is hajlandó, de a diák nem fogadja ezt el és törével rá akar rontani a basára. Most már nincs számára kegyelem. Elhurcolják a börtönbe és Leila kétségbeesetten vallja meg Gül babának, hogy szereti Gábort és a halálát nem éri túl. Gül baba ekkor — vérző szívvvel — a legnagyobb áldozatra határozza el magát, saját kezével elpusztítja a szent rózsákat, hogy félrevezethesse a basát, mintha a rózsákat Allah pusztította volna el azért, mert nem kedves neki a halál büntetés, melylyel a rózsátolvajokat sújtani akarják.

Harmadik felvonás. Leila a budai tónlóchen felkeresi szerelmesét hogy kiszabadítsa. Bár terve nem sikerül: Gábor mégis megszabadul, Ali basa, Gül Baba rózsakertjének elpusztulását Allah ujmutatásának hiszi és kegyelmet gyakorol. Gül Baba terve sikerül, áldását adja az ifjú szerelmesekre. Imádozt rózsáiért vérző szíve csak akkor nyugszik meg, amikor Gábor és Leila megjósolják neki a jövőndöt, mely Gül Baba szeméi előtt megelevenedik: a rózsák atyjának sírjára, még késő századok múlva is, rózsákkal járnak áldozni a boldog szerelmesek.

* **Postásfiú és a huga.** Ezen a német hűlyeségen ma este is jól mulatott a közönség. A szereplők közül Fóthi Frida, Szakácsné, Polgár, Sarkady és Deési sok tapsot kaptak.

TAVIRAGOK.

A forrongó Oroszország.

Riga, febr. 23. A Szaszvevo (Riga mellett) vasuti állomást délután fegyveres tömeg támadta meg, a mely 160.000 rubelt rabolt és egy csendőrt és egy alisztet lefegyverzett. A tetteseknek nyoma veszett.

Elítélt bizottsági tag.

A balassagyarmati járásbíróóság Simonyi Dénes bizottsági tagot, aki a február tizennegyedikén tartott közgyűlésen Berchtold főispánt megsértette 100 korona pénzbüntetésre ítélte.

Merénylet egy mennyegzőn.

Rozsnyó, febr. 23. Svacsó János ochtina gazda tegnap a sógora lakodalmára betolakodott fiataliságot kiutasította. Egy ismeretlen fiatal tót legény Svacsót a sötét folyosóra magával rántotta és ott Svacsó mellébe kést döfött, mely tüdejét átfurta.

Leégett gépgyár.

Ujvidék, febr. 23. A Deck féle vasöntőde és gépgyár ma reggel 5 órakor teljesen leégett. A tűzoltóság nem volt képes a gyárat megmenteni és csak a környéket lokalizálta. A gyár most már harmadszor égett le. A kár, bár biztosítás által egy része megtérül igen nagy. A tűz elpusztította az értékes szerszámokat és az üzleti könyvek is bennégtek.

Budapesti gabonatöszde.

Budapest, febr. 23.

(Déli zárlat.)

Buzakinálát jó, vételkedv jó. Nyugodtubb irányzat mellett 35,000 métermázsa került forgalomba változatlan árák mellett. Egyéb gabonanemek változatlanok. — Idő: változó.

Buza ápriliare	16.84—86.
Buza októberre	16.76—78.
Rozs ápriliara	13.68—70.
Zab áprilira	13.42—44.
„ októberre	15.30—32.
Tengeri májusra	17.66—70.
„ júliusra	13.84—86.
Repece augusztusra	27.70—90.

Városi Színház.

Bérlet 124. szám (A)

Szombat, 1906. évi február hó 24-én:

Ujdonság! Itt először: Ujdonság!

GÜLBABA.

Zenés színjáték.

S Z E M É Y E K.

Gül Baba, a rózsák apja	Békés Gyu'a.
Leila, leánya	Fóthy Frida.
Kucsuk Ali, budai basa	Békefi Lajos.
Gábor, magyar lantos diák	Zilahyné S. V.
Mujkó, muzsikusz cigány	Polgár Sándor.
Zulejka	Sz. Gárdonyi T.
Fatime	Magda Eszti.
Zaida	Dinyéssi Jul.
Azraella	Kertész Kata.
Nahalim	G. Szabó M.
Badye	Salgó Anna.
Mujkóné	Ardai Vilma.
Zülfikár, fő ennuch	Sarkadi Vilmos.
A budai bíró	Deési Alfréd.
Muezzin	Nagy Pál.
Főzarándok	Perényi József.
Petykó a mujkók fia	Szakács Babus.
Első spahi	Szilágyi Ernő.

Vasárnap, február 25 én, két előadás:

Délután

Este

ARANYVIRAG.

GÜL-BABA.

Operette.

Operette.

Szerkesztői-posta.

B. G. Ez már tiszta, hangulatos vers. Ilyeneket kérünk.

Érdeklődnek. Hogy az a bizonyos „müsor“ gyenge, elannyira gyenge, hogy rettenetes, ez csak a rendező bizottságnak nem tünik fel, mely elfoglaltságában annyira korlátolt, hogy egyáltalában észre

nem veszi azt, hogy nem csak a maga szük látkörének kellene hódolni, de a közönség igényeit is tekintetbe kellene venni. Szó, a mi szó, de a közönség, mely mindig szigorú bíró, s ítéletével élve és holtak felett: az effajta gyöngé dolgok iránt nem érdeklődik a megjegyzéseket tesz rá, melyeket, ha a t. rendező urak hallanának, nem raknának a zsebükbe. — Mi az illető urak felett már régen pálcát törtünk s úgy találjuk, hogy minden szó falrahányt borsó a vas-kalaposág ellen. De elfog jönni az idő, hogy a közönség is öntudatra ébred s hátat fordít az effajta unalmas s nagyképűsködéssel teli összejöveteleknek, vagy pedig, a mi legkomi kusabb lesz, olyan közönség fog ott megjelenni, melylyel dicsekedni egyáltalában nem lehet. — Ön nagyon igazság szerető ember s mint írja, ki is adták önnek az utat, hogy nem ért a rendezéshez, mert a mai kor igényeinek megfelelőleg akarta szándékát keresztülvinni. Ne csüggedjék el ön, csak haladjon tovább is ezen az uton, a sajtó is az ön rendelkezésére fog állani. Lehet, hogy egyes lapok a dolgot agyon fogják magasztalni, de ez csak tömjénezésből ered. Mi erre nem vállalkozunk, szókimondó leszünk, még ha nyakunkat is szegik.

S. J. (T—i) Régen várom a választ, csak nincs baj? Szeretném, ha jól hallhatnák.
Erna. Közöljük.

Eladó házhelyek.

A debreceni izr. szent egylet az izr. temető szomszédságában levő, a m. pályai országut mentén elterülő és háztelkeknek igen alkalmas szántó földet megfelelő ár elérése esetén, hajlandó eladóvá tenni. Felhivatnak ennéltoaga mindazok, kik ott ily telkeket venni szándékoznak, hogy e szándékukat az izr. szent egylet irodájában (József k. h. u. 26. szám a. emelet) bejelenteni sziveskedjenek annak kijelentése mellett, hogy mennyi föld területet óhajtanak venni és négyszögölenként milyen árt hajlandók fizetni.

Debrecen, 1906. febr. hó 15-én.

A debreceni izr. szent egylet
előljárársága

NYAVALYATÓRÉS!

Ki nyavalyatörés, göros és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható szabad. „Hattyu gyógyszerár“ által Majna-Frankfurt.

Szőlővessző

A világhírű

,Delaware,

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell.
a szőlészeti kincse.

A phyloxeraának ellent áll!!

Leírását és árjegyzéket
ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

nagymennyiségű sima és gyökeres
DELAWARE vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Takács.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy-m.

Hirdetések
művészi illusztrálása,
szövegezése,
eredeti tervezetek ki-
dolgozása és előle-
ges költségvetések
teljesen díjtalanul.

GOLDBERGER AV.
BUDAPEST, VÁROZSA 20. — HIRDETÉSI IRODA.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Co.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMOTOR.

Mindenütt kapható.

Vásárlóhely: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest.

ASZTMÁBAN, gégehurutban, tüdővérzésben, tüdőbajban, gyomorhajban

szenvedők kerítsenek annyi időt és vizsgálják meg a gyógyulást bizonyító alábbi iratokat. Ez csak elenyésző csekély száma a folyton beérkezőknek. Minden megjegyzés nélkül közöljük őket, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy a szenvedő közönség maga tudja legjobban megalkotni a véleményét. A levélkivonatok, nem tekintve csekély stiláris módosításokat, szóserintiek azonban a hála, valamint az előző eredménytelen kurákról való kritika elhagyásával. Az eredeti levelek megtekinthetők és igen óhajtható volna, hogy ezeket minél többen használják föl. Hatóságok ezt már megtették. Az igazságtól való eltérést, tekintet nélkül, hogy ez a bevezetésre, avagy azt követő gyógyítás leírására vonatkozik-e, nagyon büntetnék. Hogy a laikusnak módjában legyen, be sem várva a betegség fejlődését, hanem már a legesekélyebb tünetnél még idejekorán segítséget találjon, itt felsoroljuk a leggyakrabban előforduló **tüneteket**: köhögés, mely gyakran hányásra ingerel. — Száraz köpet. Szúrás a mellben és a hátban. — Nyomás érzete a vállban. — Éjjeli izzadás. — Rendszeresen hideg kéz és láb. — Légzési nehézség. A légzést későbbben szipoló és krákogó zaj kíséri. — Vérköpés. — Gyakran erős, rendetlen szivverés, összekötve nagy félelemérzéssel. — Kevés alvás. — Rossz emésztés stb. A kura folytatására a baj pontos leírása szükséges, el kell mondani, mi a foglalózkodása és hogy hideg-e a láb. — Így címezzük:

Kur-Institut „Spiro spero“, Dresden-Niederlössnitz, Schulstr. 118. a.

Tüdőbaj, vérköpés.

A legutóbbi 5 év minden tavaszán és őszén leginkább tüdőhurutban betegedtem meg s állapotom, dacára az orvosi segélynek és sok ajánlott szernek, évről-évre rosszabbodott, s utóbbi időben többször munkaképtelen is lettem, sőt több hétig ágyban is kellett időznöm. Erősebb munkánál állandóan szivdobogást kaptam, valamint szuró fájdalmak nyilatgáltak át lapockáimat, melyek azután a mell és hát tájékára húzódtak. Ez légzésemet olyannyira megnehezítette, hogy tüdőgyuladástól tartottam mi által munkám is kimondhatatlan teherre lett nekem.

Ezenkívül állandóan hidegek voltak kezeim s lábaim, berekedtem s köpésem véres volt, valamint időközönként éjjeli izzadság is gyötört.

Hogy ily körülmények között sokáig nem élhetek ezt belátam s ezért segély után tudakoztam.

Figyelmes lettem „Spiro spero“ gyógyintézet egy hirdetésére, mely reichenbergi újságban megjelent, s az elért sikerek engem is arra indítottak, hogy ez intézethez forduljak.

Már néhány hét múlva az utasításoknak szigorú betartása folytán, legnagyobb örömmre, javulást vettem észre.

Néha-néha kis visszaesés mutatkozott, de mindig nekibátorodva, a rendelkezések szigorú betartása útján egészségemet visszanyertem.

Az előbbi rohamok, mint szivdobogás, vérköpés, mell- és hátfájdalmak és még több, legnehezebb munkánál sem ismétlődtek s azt hiszem, legutóbbi utasítások betartásával ezektől teljesen meg leszek szabadítva.

Ezért hála rá vagyok lekötelve a nyújtott segélyért s a szives kezelésért, s kötelességemnek tartom minden betegnek ez intézetet figyelembe ajánlani.

Teljes tisztelettel vagyok hála rá kötelezetten **Friedrich Antal**, Morehensterben (Cseh, ország.)

A fenti aláírás hiteleségét bizonyítja:

Morehenstern.

(P. H.) **Poszel Vilmos Károly** polgármester.

Gyomor és bélbaj.

Ezennel legnagyobb köszönetemet fejezem ki a „Spiro spero“ gyógyintézetnek, gyomor- és bélbajom teljes gyógyításáért.

Három évvel ezelőtt influenzában betegedtem meg; nemsokára emésztési nehézségek és főfájás mutatkoztak, valamint heves szúrás a lapockákban. A test állandóan fölpuffadt volt s székélésemet csak mesterségesen tudtam föntartani. Etvágytalanság, valamint álmatlan-

ság napirenden voltak. Tésztás ételeket és fűszereket nem élvezhettem, mert gyomor- és bélbajaim meggátoltak ebben. Menedhez még egy évvel ezelőtt meghülés folytán vesegörccsök is csatlakoztak. Ha orvosi segélyt vettem igénybe, ez egy ideig egyhűlést hozott, de a régi baj mindig újra és újra előállt. Az elmúlt télen kezemhez jutott a „Spiro spero“ gyógyintézet eredményes kezeléséről egy újsághirdetmény; áprilisban hozzáfordultam s kértem tanácsot. Utasításait legpontosabban betartva, néhány hét múlva éreztem már hogy bajom mindinkább végét járja. Nemsokára teljesen elmúltak, székélésem rendes lett s étvágyam helyreállt. Most, hála Istennek, teljes gyógyulásomat jelenthetem.

Valamennyinek, kik hasonló betegségben szenvednek, legmelegebben ajánlom ez intézetet.

Teljes tisztelettel és hálaival

Obstmeyer Mária.

Enzersdorf, Fische mellett

Az aláírás valódiságáról tanúságot tesz: Enzersdorf, Fische mellett, **Pober M.** polgármester.

Tüdőbaj.

Újság révén tudomásomra jutott becses című s bizalommal fordultam segítségért Önökhöz. Két és fél év óta szenvedtem kimondhatatlan fájdalmas szúrásban és köhögésben; teljesen lesoványodva és erőtlennül kitöltöttem; olyannyira, hogy helybeli orvosok gyógyításom lehetőségéről lemondtak. Mindennek dacára nekibátorodtam, s „Spiro spero“ gyógyintézethez fordultam abban a reményben, hátha mégis lehetséges egészségem helyreállítása. Legnagyobb örömmre már rövid idő múltán jelentést küldhettem, hogy gyógykezelésük nagyon megkönnyítette bajomat. Még ma is azt monhatom, hogy tüdőbetegségemtől teljesen megszabadultam.

E bizonyítványom azért készült mai napig, mert meg akartam győződni, vajjon állandó-e gyógyulásom. Mint-hogy máig legesekélyebb jel sem mutat arra, hogy visszatérne, legmelegebben köszönöm ezt s hálaomat fejezem ki szívesen egyezem bele, hogy e hálaíratomat nyilvánosságra hozzák.

Külnő tisztelettel **Koutny Ferenc** Wien V. Jahngasse 42. (P. H.) Kerületi elöljáró: **Hruza Lipót**, Wien.

Tüdőcsucshurut, tüdővérzése.

Teljes egy évig volt rajtam sápadtság legnagyobb mértékben s még vérszegény is voltam. Ezenkívül 1904. május havában meghülés folytán tüdőcsucshurut is társult előbbi bajaimhoz. Oly magas fokra hágott ez, hogy többször vért köhögtem, később nyálkát. Egész éjjelket kellett átvirrasztanom, a gégében folyton hörgő s szipoló hang gyötört, étvágyom pedig teljesen elhagyott. Több orvost kerestem föl, de ezek mindig csak kevés könnyebbülést szereztek, de egészségem teljes helyreállítását nem érték el. Történt, hogy egy alkalommal „Spiro spero“ gyógyintézet hirdetése magára vonta figyelmemet; hozzáfordultam tehát segélyért. Miután az adott utasításokat becsületesen betartottam, ma hála Istennek, teljesen jól érzem magam. Nagy hála rá köteleztek le s minden szenvedőnek gyógykezelésük et legmelegebben ajánlom majd. Biztos vagyok benne, hogy senki se sajnálja egészsége helyreállítása érdekében ez aránylag csekély költségeket. Teljes tiszt **Bilzer M.** kisasszony Liebenthal, osztrák Szilécia.

Külön magyar levelezés.

Asztma, gégehurut.

Fiam meghülés folytán gégehurutban megbetegedett. A baj újból s újból megismétlődött a leg gondosabb ápolás dacára; nem használt semmité szer. Betegségének állandó kísérője légzési nehézség s fojtó rohamok voltak úgy, hogy komolyan aggódtam egészsége helyreállítása-ért. Legnagyobb szükségemben újság révén a „Spiro spero“ gyógyintézet hirdetésére lettem figyelmes, s bizalommal fordultam hozzá segélyért. Miután a betegség tüneteit részletesen tudomásomra hoztam az intézetnek, a gyógykezelés megkezdődött, mindent az utasításoknak megfelelően betartottam, s a kívánt eredmény nem sokáig késétt. Igaz, hogy a kura kezdetén fiam lesoványodott s nagyon gyenge volt, de ez csak hamar megjavult; fiam mindinkább erőteljesebb lett, jó színtől visszanyerte s a három havi kezelés eredménye, őszintén mondván, teljes fölépülés volt.

Ezt főképp a jó Isten után a „Spiro spero“ gyógyintézet céltudatos és eredményes kezelésének köszönhetem, s minden betegnek és szenvedőnek legmelegebben ajánlhatom, hogy hasonló helyzetben csak ez intézethez forduljon.

Legnagyobb hálaival és köszönettel maradok a nagytekintetű intézetnek teljes tisztelettel.

Bechtold József

Wien, XVII., Helbling-utca 11., ajtó 6.

(P. H.) Főntebbieket igazolja: **Rest Pius** községi bíró Hőflein a Duna m.

Orr-, torok- és gégehurut.

Körülbelül hat év óta szenvedtem idült s megrögzött orr-, torok- és gégehurutban, mely sok keserű és nehéz órát szerzett nekem. Állandó főfájásom volt, a torokban heves csiklandozás; éreztem, mely száraz volt, s ragadós nyálkával fődve a gégén alul kellemetlen nyomást éreztem, mely sokszor nagyon fájdalmas is volt. A lélegzés sok bajt okozott s időről-időre nagyon gyengén működött csak. Munkámat ugyan végezhettem, de csak nagy nehezen. Legesekélyebb megerőltetésnél izzadáság lepett meg, mely szivdobogással együtt lépett föl. Több orvos segítségét vettem igénybe, de sajnálatomra, e edmény nélkül. Az orvosok azt választák, hogy ez idült hurut, mely csak nagynehezen gyógyulhat.

Újság útján figyelmes lettem becses intézetükre s elhatároztam, hogy gyógykezelésüket veszem igénybe. Egyideig használtam kurájukat s csodálatomra, napról-napra állapotom javult, míg végre teljes gyógyulásom beállt. Teljesen egészségesnek érzem magam és erőmet is visszanyertem. Bizonyítéka ennek, hogy mult vasárnap ötórás utat végeztem kerékpárral, mi bizonyára kitarthat igényel. Jogosan állíthatom tehát, hogy Istennek és önöknek köszönhetem örömteli napjaimat. Ezért fáradozásukért legforróbb köszönetet mondok.

Teljes tisztelettel **Schörner András** Kwhitz.

A fenti aláírás hiteleségét bizonyítja **Denk** polgármester, Kautendorf község közigazgatása.

41—1906. eln.

Hirdetmény.

A felügyeletem alá helyezett debreceni királyi törvényszéki fogháznál elhatározás folytán üresedésbe jött, évi 600 korona tisztelet díjjal javadalmazott fogház orvosi tisztségre, a debreceni királyi Főügyész ur rendeletéből, pályázati hirdeték.

Pályázni óhajtokat felhívom, hogy minősültségük igazolásával ellátott és szabályszerűen bélyegzett kérvényüket jelen hirdetménynek a Budapesti Közlönyben lett harmadszori közzétételétől számított négy (4) hét alatt hivatalomnál, annyival inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező, vagy kellően fel nem szerelt kérvények, a tisztség-betöltésénél figyelembe vételni nem fognak.

Debrecen, 1906. február 21 én.

Dr. Várady Sándor,
kir. ügyész.

832/1906 tk.

Arverési hirdetményi kivonat.

A debreceni kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Konrád Sámuel ügyvéd debreceni lakos végrehajtónak özv. Nagy Mihályné sz. Csados Julianna végrehajtást szervező elleni 107 kor, 68 fill. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a debreceni kir. törvényszék területén levő Józsa községben fekvő özv. Nagy Mihályné szül. Csapos Julianna nevű álló a p. jósza 618 sz. tjkvben A + 1 sor. 753 hrsz. felső-jósza szőlőre 572 koronában, továbbá a pusztajósza 622 sz. tjkvben A + 1 sor. 757 hrsz. felső jósza szőlőre 700 koronában végül a pusztajósza 842 sz. tjkvben. A + 1 sorsz. 407 hrsz. alsó jósza szőlőre 260 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1906 évi április hó 23-ik napján délelőtti 9 órákor Felső jósza község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Áreerezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagy is 57 korona 20 fillért, illetve 70 koronát, illetve 26 koronát készpénzben, vagy az 1891 LX t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1 én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A debreceni kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság.

Debrecen 1906 február hó 4-én.

Baróthy Béla
kir. tszéki bíró.

BUDAPEST ÉJJEL
című szencziós könyv
második kiadása
most jelent meg.
Irta:
Benedek László (Adrien)
Ára: 3 korona.
Megrendelhető lapunk kiadóhivatala úján.

Aláírási felhívás.

Debrecen sz. kir. város és vidéke t. közönségének tudomására hozni, hogy

„Központi bank“

m. sz. cég alatt korlátolt felelősség alapján álló szövetkezetet alakítottunk mely céljaink tüzte ki **olcsó hitel nyújtás** által a **gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekek istápolását**
A szövetkezet 4 éves évtársulatot alakít, heti 50 fillér törzsbetéttel, s **működését 1906 évi január hó 1-én** hivatalos helyiségében **Piac-utca 65. szám, (Czégely-ház)** megkezdí
Debrecen, 1905. év október hó 28-án.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Szávay Gyula.
kereskedel és ipar-
kamara titkár elnök.

Lestyán Adorján,
kir. tanácsos kir. köz-
jegyző, alelnök.

Lichtblau Albert,
ügyvezető igazgató.

Dr. Nyiri Ernő.
jogtanács jegyző

**Debreczeni Kölcsönös Segélyző Egylet
mint szövetkezet****XXII. rondos közgyűlését**

1906. évi február 25-én d. e. 10 órákor
a Kereskedő Társulat tisztermében
tartja meg.

T á r g y s o r o z a t:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
2. Az évi zárszámadások és a felszámoló XVII-ik, vagyis 1900. évtársulat vagyonszerűségének betérjesztése.
3. A felszámoló-bizottság, valamint a felügyelő-bizottság jelentése és ezeknek kapcsán az igazgatóság, felszámoló- és felügyelő-bizottság részére a fölmentvény megadása.
4. Határozathozatal az igazgatóság jelentésében foglalt indítványok fölött.
5. XXIII. vagyis 1906-ik évtársulat megalakulásának bejelentése, egyuttal a XVIII-ik vagyis 1901-iki évtársulat felszámolásához 5 felszámoló-bizottsági tag választása.
6. Az alapszabály 33. §-nak módosítása.
7. Igazgatósági, igazgatótanácsi tagok választása.
8. Felügyelő bizottsági rondes és póttagok választása.
9. Esetleges indítványok. (A közgyűlés előtt 14 nappal benyújtandók.)

Jegyzet. Az évi márleg és számadások kimutatva, a közgyűlés előtt 8 nappal az egylet helyiségében — minden egyleti tag által — a hivatalos órákban átvehető.

Kivonat az alapszabályokból. 31. 32. §§. A közgyűlésen az egylet minden tagja, minden betét után egy szavazattal bír, de tíz szavazattal többet senki nem gyakorolhat; minden egyleti tag csak egy megbízást válalhat magára, a megbízás csak 10 szavazatra jogosíthat.

Minden tag szavazati jogosultságáról, szavazatainak számáról igazolványt kap, melynek alapján a közgyűlésen szavazó-lapok adatnak ki. Az igazolványok a közgyűlés megkezdése nap déli 12 óráig a szövetkezet helyiségében, a törzsbetét könyvek felmutatása ellenében adatnak ki. Ugyanott bemutatandók és meghatalmazások is.

A közgyűlés helyén vagy idejében igazolványok, vagy igazolvány nélkül szavazó-lapok nem adatnak ki. A kilépett igazgatósági tagok újból megválaszthatók.

A közelgő tavaszi évad alkalmából van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívni a 20 év óta legmegbízhatóbbnak bizonyult mindeanemű konyhakerti, virág-, valamint fűmagvaimra.

Ugyazintén állandó nagyválasztékot tartok frissen levágott mindenfaj elővirágból, melyek egyes szálabban, vagy megrendelésre készítek ezekből menyaszonyi mell és minden alkalmi csokrokat, valamint sirkoszorukat.

Saját termésű nyiló virágok és disznóvényeimet a legszebb kivitelben ajánlhatom mélyen tisztelt vevőimnek, melyek ugy a Kossuth u'cai üzletemben mint a Ferenc József, uti kertészeti telepemen óriási választékban állanak rendelkezésre a lehető legolcsóbb árak mellett.

Megrendelések vidékre is a legnagyobb pontossággal, legszebb kivitelben a kívánt időre szállítatunk.

Részletes képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Tömeges megrendelést kér

kiváló tisztelettel

PACZELT JÁNOS

mag- és virágkereskedése Debrecen, Kossuth-utca.